

4.0 Handlingsplan og strategier

Dette er en samhandlingsstrategi for kommunen, næringslivet og frivilligheten. Her fastsettes prinsipper og handlinger for å styrke relasjoner mellom kommunens innbyggere, og skal være grunnlag for inkludering på tvers av etnisk, religiøs og sosial tilhørighet.

4.1 Prinsipper for samspillet

Samarbeid mellom kommune, næringsliv og frivillighet må baseres på likeverdig partnerskap og gjensidig respekt for hverandres roller. Frivilligheten skal sikres en plass rundt bordet, og inviteres med som en verdifull samarbeidspartner på aktuelle arenaer.

Frivilligheten har en sentral rolle som formidler og forvalter av demokratiske verdier i Haldensamfunnet. Å få til samarbeid mellom kommune og frivillighet krever ressurser og engasjement for samarbeid, og det må beregnes at man avsetter tid til å få til dette samarbeidet. Samarbeidet bygger på at offentlig, privat og frivillig sektor utfyller hverandre, og at frivilligheten ikke skal erstatte offentlige tjenester, men supplere.

Frivillighetspolitikken skal være utformet som en helhetlig politikk på alle nivåer, og skal gi gode vilkår for en fortsatt aktiv og voksende frivillig sektor. For å utforme frivillighetspolitikk er det sentralt å ha dialog med frivilligheten, og at den er i tråd med Halden kommunes verdigrunnlag: Åpenhet, respekt, tillit og redelighet.

Handlingsplanen og strategiene er basert på frivillighetsplanens mål og delmål, samt frivillighetens innspill til planen. Rapporten fra frivillighetskonferansen danner hovedgrunnlaget for handlingsplanen. For å nå hovedmålet, med tilhørende delmål, om å styrke frivillighetens posisjon og status har disse områdene blitt pekt ut som hovedområder i Halden kommunes frivillighetspolitikk:

- Lokaler og utstyr
- Administrasjon, kompetanse og ressurser
- Samarbeid, nettverksbygging og møteplasser – både mellom kommune og frivillighet, frivillighet og frivillighet, og frivillighet og næringsliv.
- Synliggjøring og rekruttering

Noen av områdene henger også sammen med hverandre, og én handling i planen kan også påvirke et annet område. Et eksempel på dette kan være samarbeid og møteplasser, som også kan gi økt kompetanse, tilgang på lokaler, eller være et bidrag til synliggjøring. Handlingsplanen inneholder konkrete handlinger for å styrke frivillighetens posisjon og status, og vil revideres sammen med frivilligheten hvert fjerde år.

4.1.1 Økonomiske konsekvenser for Halden kommune ved gjennomføring av handlingsplanen

Handlingsplanen blir en del av den årlige budsjettprosessen, og vil variere fra år til år. Større arrangementer, som frivilligbørs, vil ha noen utgifter tilknyttet leie av lokale, konferansier, materiell og servering. En kartlegging av kommunens lokaler kan også medføre en senere vurdering med tanke på evt. kostnader. Tid er den ressursen det må avsettes mest av fra Halden kommunes side.

4.2 Lokaler og utstyr

Mål med tilhørende strategier:

1) Halden kommune skal bidra til å gi frivilligheten i Halden gode fysiske rammevilkår for å drive sin aktivitet.

- a. Frivillige organisasjoner som eier sine egne lokaler og benytter disse til ideelle formål er fritatt fra eiendomsskatt, [i henhold til lovverket](#).
- b. [Frivillige organisasjoner kan søke om fritak fra byggesaksgebyr](#).
- c. Halden kommune v/eiendom skal kartlegge sine egne lokaler og se på økt sambruk av kommunens lokaler der det er mulig.
- d. Halden Frivilligsentral lokaler i skofabrikken, og legger til rette for at frivillige organisasjoner kan benytte lokalene, etter gjeldende avtaler og regler. Avtale og regler legges også på kommunens hjemmesider under lokaler.
- e. Halden kommune stiller utvalgte lokaler til disposisjon for møtevirksomhet vederlagsfritt for frivillige lag og foreninger. Egne retningslinjer utarbeides, og booking av rommene skal være enkelt via kommunens hjemmesider.
- f. Halden kommune utarbeider en oversikt over hvilke kommunale lokaler som kan leies av frivillige lag og foreninger.
  - i. Ikke selskap-/festlokaler (HK skal ikke være en konkurrent for frivillige og private aktører som leier ut sine lokaler til dette formålet).
- g. Halden kommune gir andre som ønsker å leie eller låne ut sitt lokale til frivilligheten muligheten til å synliggjøre dette på kommunens hjemmesider for frivillighet.

2) Halden kommune legger til rette for at utveksling av lokaler og tjenester mellom frivillige foreninger kan skje.

- a. Halden kommune koordinerer en møtearena hvor utveksling av frivillige lag og foreningers lokaler og tjenester kan skje ved Frivilligbørs. Hyppighet for frivilligbørs vurderes i samarbeid med frivilligheten.

3) Det skal legges til rette for at organisasjoner skal kunne ha egne arrangementer med tilhørende arrangementsutstyr, og på den måten synliggjøre seg selv.

- a. Halden kommune er i dialog med aktør med arrangementsutstyr som gjør at frivillige lag og foreninger kan låne arrangementsutstyr vederlagsfritt, så lenge arrangementet ikke er kommersielt. Ved kommersielle arrangementet tilfaller en liten % av inntektene aktøren.

4.3 Administrasjon, kompetanse og ressurser

Mål med tilhørende strategier:

1) Halden kommune skal være en bidragsyter til at administrasjon tilknyttet drift av frivillige organisasjoner skal være enklere.

- a. etablerer en egen oversiktlig og nyttig hjemmeside for frivilligheten på Halden kommunes sider. Denne skal blant annet inneholde:
  - i. Lokaler for frivilligheten
  - ii. Tilskudd for frivilligheten
  - iii. Informasjon om kommunale behov, ønsker om samarbeid fra kommunale enheter.
  - iv. Informasjon om frivillighetens behov, ønsker om samarbeid med privat, offentlig og frivillig sektor.
  - v. Kontaktpersoner i Halden kommune
  - vi. Årshjul for frivilligheten
  - vii. Frivillighetsregisteret og frivillig.no
  - viii. Annet relevant for frivillige lag og foreninger.
  - ix. Siden promotes ut mot frivilligheten, og gjennom Halden kommunes kanaler i sosiale medier.

2) Halden kommune legger til rette for at frivillige organisasjoner som ønsker å øke sin kompetanse, kan gjøre det.

- a. Det arrangeres kurs som kan være nyttige for frivilligheten, og hvor frivillighet kan dele kunnskap og erfaringer seg imellom. Dette kan for eksempel være:
  - i. Arrangementskalender
  - ii. Støtteordninger/spillemidler
  - iii. Universell utforming av anlegg/bygg
  - iv. Administrering-/påmeldingsystem
  - v. Rekrutteringsverktøy
  - vi. Regnskap/rapportering
  - vii. Bruk av sosiale medier
  - viii. Office (excel, word, powerpoint)
  - ix. Hjemmeside/domene – egen e-post for foreningen.
  - x. Andre relevante verktøy. Frivillighetens ønsker er førende for hva det tilbys kurs i.

3) Halden kommune legger til rette for at frivillig sektor skal kunne samhandle med privat og offentlig sektor og utveksle kompetanse.

- a. Det gjennomføres årlig møte mellom representanter fra frivillig, privat og offentlig sektor.
- b. Det skal kartlegges behov og ønske for å involvere frivillighet mer i de faste møteplassene som offentlig og privat sektor har.

4) Halden kommune skal verdsette frivillighet, og skal øke sin kompetanse om samarbeid med frivillig sektor, og avsette tid for å få til dette samarbeidet.

- a. Kommunalt ansatte som ønsker å samarbeide med frivillige organisasjoner skal sette seg inn i hva frivillighet er, og hvordan man kan samarbeide med frivilligheten. Frivilligheten anerkjennes som en likestilt og selvstendig sektor.

5) Halden kommune skal gjøre det enklere for frivillige organisasjoner som ønsker å søke tilskudd.

- a. [Halden kommune har avtale med tilskuddsportalen.no](https://www.halden.kommune.no/tilskuddsportalen). Annethvert år arrangeres det kurs i hvordan søke tilskudd og rapportere på disse. Lenke til tilskuddsportalen legges også godt synlig på nettsiden nevnt over.
- b. Avd. for samfunnsutvikling bistår ved behov frivillige organisasjoner i søknads- og rapporteringsprosesser.

4.4 Samarbeid, nettverksbygging og møteplasser

Mål med tilhørende strategier:

- 1) Halden kommune, i samarbeid med frivillige lag og foreninger, skal bli bedre kjent med hverandre, og øke kunnskapen om hverandres roller og hva vi gjør, og kan gjøre for hverandre.**
  - a. Avdeling for samfunnsutvikling med andre relevante ansatte gjennomfører ulike besøk hos frivillige organisasjoner, og synliggjør disse besøkene på Halden kommunes hjemmesider og i sosiale medier.
- 2) Halden kommune skal ha tydelige kontaktpunkt(er) for frivilligheten, og det skal være enkelt å komme i kontakt med disse.**
  - a. Frivillighetskoordinators rolle og avdeling for samfunnsutvikling, tydeliggjøres som et kontaktpunkt for frivillige lag og foreninger, som også har bredt kontaktnettverk innad i kommunen, og tilrettelegger for møter mellom frivillighet og kommunalt ansatte.
  - b. Frivillighetskoordinator innehar knutepunktfunksjonen opp mot Bufdir, og Bufdir sine tilskuddsordninger.
  - c. Halden kommune bidrar til å synliggjøre Halden Frivilligsentrals rolle som et kontaktpunkt for enkeltfrivillige og frivillige organisasjoner som ser etter samarbeidsmuligheter. Halden Frivilligsentral tar også ansvar for å koble enkeltfrivilliges interesser opp mot eksisterende lag og foreninger, og kan også dele sine lokaler med andre frivillige lag og foreninger etter avtale.
- 3) Halden kommune skal tilrettelegge for at offentlig, privat og frivillig sektor skal samhandle.**
  - a. Det arrangeres frivilligbørs. Frivilligbørs er en modell hvor kommune, næringsliv og frivillighet møtes, og hvor man kan inngå avtaler om partnerskap. Hyppigheten på frivilligbørser avklares i samarbeid med frivilligheten.
  - b. Avtalene skal ikke involvere penger, men er toveistjenester, eller også én vei.
    - i. Eksempel på avtaler fra andre kommuner:
      - ii. Koret får låne øvingslokaler mot at de synger på julebordet til bedriften*
      - iii. Velforening rydder ved sykehjemmet mot at sykehjemmet serverer mat og drikke under arbeidet*
    1. [*Eksempler fra Svelvik Frivilligbørs kan i sin helhet leses her.*](#)
  - iv. Det skal kartlegges hvilke møtearenaer frivilligheten kan/bør/skal inviteres til, og som oppleves relevant for både frivillig, offentlig og privat sektor.
  - v. Aktører fra privat sektor som samarbeider med frivillig sektor presenterer for privat og offentlig sektor om hvorfor de samarbeider, hvordan de samarbeider, og hva det gir både frivillig og privat sektor.
  - c. Frivillighetskoordinator og Halden Frivilligsentral skal samarbeide om å arrangere kvartalsvise møter for frivillige organisasjoner, hvor erfaringer og kunnskap deles.
- 4) Halden kommune, i samarbeid med frivillige lag og foreninger, skal gjøre det enkelt for frivillige lag og foreninger å finne kontaktinformasjon til hverandre.**
  - a. Det fortsettes med å oppfordre frivillige lag og foreninger til å registrere seg på frivillig.no, slik at alle har den samme kontaktlisten med oppdatert informasjon. Ved

siden av dette legges det også lenke direkte til frivillighetsregisteret hos Brønnøysund på kommunens hjemmesider.

5) Halden kommune skal kartlegge mulighetene for å gjøre samhandlingen mellom kommunal- og frivillig sektor enklere.

- a.** Det skal kartlegges erfaringer fra andre kommuner, og evt. syn på digitale løsninger fra mulige frivillige organisasjoner som samarbeidspartnere for kommunen. Enkelte kommunalavdelinger ytrer behov om en forenkling av samarbeidet med frivillige organisasjoner gjennom bruk av digitale løsninger for samhandling.

4.5 Synliggjøring og rekruttering

Målene som omhandler synliggjøring og rekruttering er delt i «4.6.1 Rekruttering av frivillige og synliggjøring av frivillige organisasjoner», og «4.6.2 Rekruttering av barn og unge til fritidsaktiviteter».

4.5.1 Rekruttering av frivillige og synliggjøring av frivillige organisasjoner:

Må med tilhørende strategier:

1) Halden kommune skal gjøre det enkelt for alle, enten det er kommunalt ansatte, frivillige organisasjoner eller private, å finne fram til de ulike frivillige organisasjonene og deres kontaktinformasjon.

- a. Halden kommune etablerer en egen side for frivillighet på sine hjemmesider, og markedsfører frivillig.no og den lokale frivilligheten ut mot befolkningen i sine kanaler.
- b. Sosiale medier
- c. Dialog med skoler
- d. Forebyggende hjemmebesøk hos eldre.
- e. NAV.
- f. Osv.

2) Halden kommune skal bistå med å synliggjøre frivillige organisasjoner ut mot befolkningen, både digitalt og fysisk.

- a. Frivilligheten inviteres årlig med på årlig arrangement hvor de vederlagsfritt disponerer HKs grunn til å ha stand og kan synliggjøre seg selv. Halden kommune koordinerer dagen sammen med frivilligheten.
- b. Halden kommune promoterer frivillig.no i sine kanaler på sosiale medier.
- c. Halden kommune skal synliggjøre og verdsette frivillighetens bidrag ved sine arrangementer og i deres tjenester. Dette kan for eksempel være når man snakker utad om arrangementer i lokalavis, eller til kommunens samarbeidspartnere.
- d. Alle tilflyttere til Halden får velkomstbrev med informasjon om arbeid, skole osv. Her skal også informasjon om frivillighet og Haldens frivillige organisasjoner og muligheter inkluderes.
- e. Det utarbeides en flyer om frivillighet i Halden på flere språk som kan deles ut ved aktuelle arenaer, som HKK, NAV.
- f. I samarbeid med helse og mestring skal informasjon om frivillighet gis til de på 67+ for å fortsatt kunne holde seg i aktivitet.
- g. Halden kommune synliggjør frivillighet på infoskjerm på Høgskolen i Østfold.

3) Halden kommune skal synliggjøre frivillige organisasjoner internt i egen sektor, og bevisstgjøre kommunalt ansatte på hvordan man kan samarbeide med ulike frivillige organisasjoner, og hvilke muligheter som finnes.

- a. Frivillighetskoordinator holder, ved behov, kommunalt ansatte som er i kontakt med ulike målgrupper oppdatert om trender og behov i frivilligheten. Eksempelvis har helsesykepleiere ved skolene kanskje behov for annen kunnskap om frivillige organisasjoner enn det helse og mestring har ved sine forebyggende hjemmebesøk.
- b. Kommunalt ansatte som ønsker å samhandle med frivilligheten skal sette seg inn i frivillighetsplanen, hva frivillighet er, og hvordan man kan samarbeide.

4) Halden kommune skal gjennomføre informasjonsarbeid om frivillighet rettet mot grupper som tradisjonelt ikke deltar i like stor grad i organisert frivillighetsarbeid.

- a. Halden kommune samarbeider tett med andre enheter som er i kontakt med målgruppen(e), og gir råd og veiledning om frivillighetens egenverdi, og hvilken nytte det kan for både en selv og samfunnet om den deltar i frivilligheten.
  - i. Dialog med veiledere hos NAV som er i kontakt med individer og bevisstgjøre de på at frivillighet har en egenverdi, men også at det kan være en vei inn i jobb, for den som ønsker det. Ved å delta i frivillighet bygger en nettverk og kommer i kontakt med andre mennesker, som igjen kan være en potensiell arbeidsgiver, eller som kan kjenne noen som er en potensiell arbeidsgiver. Videre vil det også være positivt for en CV å kunne vise til at man har deltatt i frivillig arbeid. Frivilligheten har egenverdi, men kan også være en vei inn i arbeidslivet.
  - ii. Dialog med tjenesten som driver forebyggende hjemmebesøk, og orientere disse om hva som finnes ut fra den enkeltes ønske og behov.
  - iii. Faget «Innsats for andre» styrkes med økt samarbeid med frivillige organisasjoner, hvor ungdom i ungdomsskolealder skal bli kjent med frivillighet og hva frivillig arbeid er. Samarbeid mellom kommunalavdelinger og frivillige organisasjoner.
  - iv. HKK får en flyer på flere språk om frivillighet i Halden som de deler ut til sine elever.

4.5.2 Rekruttering av barn og unge til fritidsaktiviteter

Mål med tilhørende strategier:

- 1) Halden kommune skal oppfylle fritidserklæringen, og alle barn og unge skal mulighet til å delta i minst én organisert fritidsaktivitet.**
  - a. Halden kommune har etablert en ordning for støtte til fritidsaktiviteter. Denne evalueres kontinuerlig og skal utvikles til å være både brukervennlig og håndterbar for kommune. NAV saksbehandler søknadene. Støtten er finansiert med midler fra Bufdir.
  - b. Kirkens Bymisjon v/Skattkammer drifter utlån av utstyr til fritidsaktiviteter.
- 2) Halden kommune, i samarbeid med aktivitetstilbydere for barn og unge, skal gjøre det enkelt for barn og unge og deres foresatte å finne fram til de ulike tilbudene som finnes i kommunen, og bistå i markedsføring av de ulike aktivitetstilbudene i regi av frivillige organisasjoner.**
  - a. Ungfritid.no samsnakker med Frivillig.no. Synliggjøres på samme måte som frivillig.no, men også målrettet med besøk hos skoler og andre instanser som er i kontakt med barn og unge.
  - b. Halden Idrettsråd gjennomfører barneidrettens dag, hvor barn kan få prøve ulike aktiviteter i regi av HIRs medlemsklubber, samt aktiviteter i skolens ferier.
  - c. Halden Idrettsråd og Halden Kulturråd gjennomfører aktiviteter på skoler rett etter skoletid, finansiert med Bufdirmidler via Halden kommune.
  - d. Elevbedrift ved Halden vgs. skal markedsføre fritidsaktiviteter mot ungdom der man treffer ungdom. Dette innebærer markedsføring på sosiale medier (Tik Tok og Instagram) samt fysiske standplasser.
  - e. Skolen informerer om de ulike aktivitetstilbudene i forbindelse med oppstart av nytt skoleår. Informasjonen tilgjengeliggjøres på skolens hjemmeside på flere språk.
- 3) Halden kommune skal sørge for at nye tilflyttere til byen og deres barn får informasjon om hvilke aktivitetstilbud som finnes i Halden.**
  - a. Alle nye tilflyttere til Halden får brev med tilbud om velkomstpakke. I dette brevet skal det også være informasjon om fritidsaktiviteter for barn og unge.
- 4) Halden kommune kartlegger barrierer for deltakelse i fritidsaktiviteter, og iverksetter tiltak.**
  - a. ALLEMED-dugnad gjennomføres våren 2023 som gir konkrete tiltak det kan jobbes med for å inkludere alle barn og unge i fritidsaktiviteter, og tiltakene det kommes frem til her jobbes videre med i planperioden.
  - b. I samarbeid med Halden vgs. kartlegger vi frafall i organiserte aktiviteter blant barn og unge, og iverksetter tiltak som kan være med på å forhindre dette frafallet, og deltakelse i nye aktiviteter.
  - c. Halden kommune kartlegger hvorvidt det er aktivitetstilbud som mangler i Halden, og iverksetter tiltak dersom det er frivillige organisasjoner som ønsker, eller som kan motiveres, til å sette i gang tilbudet for å rekruttere nye deltakere.

- 5) Kommunale enheter som er rettet mot barn og unge skal *også* prioritere fritidsaktiviteter som en del av deres samtaler med barn og unge.**
- a. Skolen skal også ha fokus på fritidsaktiviteter i dialogen med elever og deres foresatte.
  - b. Helseyskepleiere spør barn de er i kontakt med om deltakelse i fritidsaktiviteter, og veileder de til hvor de kan finne hvilke muligheter som finnes.
  - c. Det skal være enkelt å finne fram til aktuelle aktivitetstilbud ut fra hvert enkelt barns interesser, og hvilke støttemuligheter man har.
- 6) Halden kommune skal samarbeide med frivillige organisasjoner og andre som jobber for å rekruttere og beholde barn og unge inn i fritidsaktiviteter.**
- a. Samarbeid med Halden Idrettsråd om miljøkontakter
  - b. Samarbeid med Frelsesarmeen v/ prosjektkoordinator Inn i aktivitet
  - c. Samarbeid med andre aktører, som f.eks Halden Frivilligsentral, som også veileder barn og unge/deres familier inn i fritidsaktiviteter.
  - d. Halden Idrettsråd kobles sammen med HKK med tanke på å rekruttere foreldre, med deres familier, tidlig inn i idrettsaktiviteter. Å få med foreldrene kan være et viktig ledd i å få med barna.

5.0 Oppfølging og iverksetting av frivillighetsplanen 2023 – 2028

Avdeling for samfunnsutvikling har oppfølgingsansvaret for planen. I samarbeid med representanter fra frivilligheten og andre kommunalavdelinger skal det utarbeides en matrise for tiltakene, når de skal gjennomføres og hvem som har ansvaret for gjennomføringen. Matrisen skal utarbeides høsten 2023.